

CATALUNYA SOCIAL

Òrgan d'ACCIÓ SOCIAL POPULAR

Any XIII. Núm. 669

Un any, 12 ptes. — Núm. solt, 25 cts.

30 juny 1934

PUBLICACIÓ
SETMANAL

Redacció i Administració
Carrer del Pi, 12, primer

Telèfon 21160
BARCELONA

La bella esperança de les organitzacions de joventut

¡Com feia de bon veure aquella nau immensa de l'Església nova de Santa Anna, plena de gom a gom de senyoretes, durant les diades de la II Assemblea de la Joventut femenina, a Barcelona, els dies 16 i 17 del mes de juny que ara acaba! Centenars i potser alguns milers de noies de totes les condicions i pertanyents als diversos estaments socials, ajuntaven allí la seva pietat, el seu entusiasme i l'estudi de les diverses qüestions adequades per a endegar la seva formació i per a crear aquest organisme fort i robust que és ja la Joventut Catòlico-Femenina. Un bell estol de banderes, de tots els agrupaments de Joventut femenina, completava el magnífic quadre, banderes que acabaven d'ésser coronades amb la corbata groga i blanca de la senyera pontificia, en homenatge i gest de reverència a Sa Santedat el Papa.

Entre aquells milers d'assistents despertaren singular entusiasme les ponències hàbilment desenrotllades per algunes de les associades. Sigui'ns permès de recordar els noms de les senyoretes Moliné, Montserrat Sindreu, Montserrat Roig, Àngels Mates, Maria Font, algunes de les quals són prou avantatjades i conegudes en la tasca de propaganda i de l'apostolat catòlic.

¡Com ens és particularment simpàtic aquest gest de l'Assemblea, enmig de tantes vides inútils de noies superficials i lleugeres, indiferents davant els fondíssims problemes de tota mena dels nostres dies! ¡Quin contrast més colpidor el d'aquestes noies d'Acció Catòlica amb el de les despreocupades, el lema de les quals sembla ésser el de la diversió i l'escàndol per camps, carrers i platges; i fins i tot quin gran contrast entre aquestes noies catòliques, de zel i vida interior, i tantes d'altres que tot i preocupar-se d'altres

esferes i problemes de la vida cerquen el desllorigador de tot en un feminisme dirigit exclusivament cap a la cultura i a la conquesta de drets i posicions polítiques!

Creieu que ens sentirem altament honorats d'ésser catalans davant d'aquell enfortidor espectacle, i restàrem convençuts que tant la Joventut Catòlica Femenina com la Federació de Joves Cristians de Catalunya són les millors i les més esperançadores institucions que avui tenim en la nostra terra catalana. Tota obra de joventut és prometedora; però precisament per ésser de joventut, cal vigilar-la molt, ja que la inconstància i la indisciplina semblen ésser patrimoni de la joventut arreu del món, però d'una manera especial a casa nostra.

¡I quines esperances més grans no podem posar en aquest meravellós exèrcit de les nostres joventuts, avui tan admirablement organitzades, arribades a un grau de desenrotllament al qual mai no havien pogut arribar dins la nostra Catalunya? Creieu que en el trontolleig que avui, políticament i socialment, experimentem arreu de la nostra pàtria, aquesta Assemblea de la Joventut Catòlico-Femenina, com abans el Congrés de la Federació de Joves Cristians, ens omplen d'una joia pura, que vanament podrien substituir altres fets i altres actuacions més parencoses.

Davant d'aquell bell estol de noies, pensàvem, senzillaments ¡encara hi ha remei per als nostres mals i encara es pot superar la decadència espiritual de la nostra estimada terra, amb l'esplet de llavors que representa aquest exèrcit de bella formació, com l'exèrcit parió dels fejecistes, escampats arreu de les nostres comarques, vivificant-ho tot i fent-ho tot més pur, més net, més espiritual i carregat de possibilitats!...

Nocturn

PER JORDI ARNAU

La festa es feia per celebrar el sant de la pu-billa i el seu prometatge; dues coses que coincidiren en un mateix dia; no tenia, però, altre caire que el purament profà, per més que hi hagués barrejat una santa per entremig. Un tè a la tarda a l'umbracle del parc, un àpat al gran menjador de la casa-palau i un concert al bosquet del parc, expressament arran-jat i il·luminat. La part vocal del concert l'havien encarregada a l'aplaudida Jolie Post, veritable *diva* d'òpera, qui havia triomfat a tot el món.

Diguem alguna cosa d'aquesta popular artista. El seu nom era Júlia Postius, que s'havia mudat pel nom de guerra Jolie Post. Nascuda a la banda ençà del pireneu, en un poblet gairebé desconegut de l'Alt Urgell, havia quedat de petita sense pares i sota la tutela d'un oncle músic, que li havia ensenyat de solfa i de tocar el violoncel, se li havia malgastat el petit patrimoni pairal en ximpleries i la va deixar com si diguéssim òrfena per segona vegada quan tenia divuit anys. Desgraciada i enganyada en el seu primer amor, va fugir de la seva terra a l'estranger, va pujar un a un els graons de la vida d'artista d'òpera i a la fi va triomfar. I ¿cosa natural! quan es va tenir fet un nom, va sentir devoció de fer-se admirar i aplaudir a Barcelona i poder dir als admiradors: "No us penséssiu que sóc francesa o italiana, no. Sóc catalana com vosaltres, i filla de la muntanya d'Urgell, d'un poblet de prop d'Organyà", precisament del poblet d'on era fill el banquer Escaler, el pare de la Clara que feia el seu sant el dia 12 d'agost i enguany (s'entén en l'any de la història que anem a contar), celebrava la doble festa del seu sant i del prometatge a la casa-palau que tenia la família Escaler dalt les àrides muntanyes que separen el Penedès de Sitges i Vilanova del de Sant Sadurní i Vilafranca. Heus aquí l'explicació de la relació d'amistat entrè els Escaler i la Jolie Post o la Júlia Postius, una amistat potser una mica ceri-mòniosa, ja que ella era una artista del gran món, que havia passat sis o set anys a Itàlia, que havia seguit tots els teatres d'òpera d'Europa i que ara, retornada a la terra pairal, havia d'ésser mirada amb certa suspicàcia. Qui sabia la seva història! Qui po-dia fer fermança de la seva honorabilitat! La vida d'una artista que corre món sense família ha d'haver estat ben atzarosa i plena de perills!

I ben atzarosa que havia estat la vida de Jolie Post! I amb caigudes i revolcades! Hem de dir, però, que el seu talent d'artista l'havia mantinguda en una certa distinció espiritual que l'havia salvada de la degradació. Si gairebé tota idea religiosa havia estat escombrada del seu enteniment, tenia encara el sentiment de la pròpia dignitat, i ara, tornada a la seva terra, li plaïen les amistats ingènues de la gent senzilla, i en les converses sabia mantenir una pru-dència i discreció que predisposaven força a favor seu. Se sabia situar entre la gent de la bona societat, prenent el qualificatiu *bona* en el seu sentit integral.

La festa va ésser digna de l'esplendidesa dels Es-caler. La cosa que més omplia d'admiració els invi-tats desconexedors de la topografia local era aquell palau amb tant de bronze, marbre i caoba, i aquell

parc de tan generosa vegetació, en mig d'un paisatge de roques àrides amb més bargallons que pins. Mi-racles del diner! Miracles de la terra sobreposada portada de mitja hora lluny! Miracles de l'aigua pujada de quaranta canes de fondària!

Tot el programa es va descabdellar segons les pre-visions del nostre amic Escaler. El tè, l'àpat el con-cert. Les melodies dels violins i violoncels rebatien a la nit pels penya-segats i semblava que se sentien dues vegades, les notes de l'arpa es duplicaven com si fossin quatre mans a tocar-la i la veu prima, afi-nada i lleugera de la diva feia l'efecte que pujava al cel i en tornava a baixar. Només hi hagué una nota que va donar un instant d'angúnia a la senyora Escaler. Entre els molts invitats un n'hi hagué de poc discret que es va permetre un flirt amb Jolie Post, que aquesta va tallar en sec amb el seu posat imponent! Va semblar fet a posta per consolidar la serietat de la cantatriu.

A les dues de la matinada els invitats amb llurs cotxes corrien costes avall de retorn a Barcelona. Únicament romangué allí Jolie Post, invitada a pas-sar-hi el dia, que ja havia començat. Al vespre fóra acompanyada a ciutat en l'auto de Josep Escaler. Jolie Post està ja retirada al magnífic dormitori amb mobles d'estil barroc mallorquí. El dormir serà cosa difícil; ha abusat del cafè per mantenir la plenitud de facultats artístiques i el cafè és poc amic de la son: l'empaita i la fa fugir.

El balcó que dona al cantó de sol ixent, el pai-satge ennegrit de tenebres, la clariana de la lluna que s'acosta a la sortida en la línia de l'horitzó de la mar llunyana, els grills que celebren aquella mena d'aurora vespertina... tota aquesta contemplació dura un quart d'hora i no més.

El balcó i els finestrons queden altre cop tancats. Una mirada als mobles i al decorat. Tot plegat no diu res a una ànima que ve fatigada de temps ençà.

A la capçalera una creu llisa de roure fosc amb un Sant Crist moribund, de vori. Ella té l'ànima d'artista i hi clava els ulls. Sembla que els ulls hi descansin; el té, però, massa lluny i no afigura els detalls. El despenja i el posa sobre el llit. Pensa que ella també és batejada. Es recorda de la seva primera Comunió al poblet de la muntanya urge-lles. Després la mort dels pares. Després música i solfa i res més que solfa i música. Res més? Una a una se li representen les ensopegades de la seva vida d'artista. Per sort encara es poden comptar d'una a una. Els ulls tornen al Sant Crist, el se-greixen de cap a peus. Les mans foradades i clo-ses. Els peus travessats per un sol clau estan en ben violenta posició. Els ossos de tot el cos s'en-devinen a sota la pell. *Es poden comptar tots els meus ossos...* La vista se'n torna cap a la cara. En-cara té una alè de vida en aqueils ulls que deixen ende-vinar les tortures del suplici. I la corona d'espines... Només li faltava això! Els genolls a Jolie Post se li dobleguen i cauen a terra sobre la catifa. Ells ulls li rajen com dues fonts. Després es queda com immòbil, com si dormís; si no fos que el pensament li barrina el cervell en dues direccions: la seva vida passada i el Sant Crist que té davant i que ja no veu. Han passat hores; dues, tres. Els ulls se li obren; pel finestró obert entra la claror del dia naixent: encara té el Sant Crist al davant. Ara se li acut una idea. Com no hi havia pensat abans?

¿Per què no besar els peus del crucificat com feia la Magdalena quan el teniu viu al davant? ¿Per què no perfumar-los amb aquella essència de roses que sempre portava? Li dirà tal vegada el Crist: *noli me tangere?*

Confiada i sense cap suspicàcia besa els peus de Crist i els perfuma amb essència. Li ha posada tota i l'ha repartida en tot el cos. Serà per la sepultura!

Encara li quedava per fer alguna cosa. Calia a la creu posar-hi una inscripció. Amb un petit estilet i en lletra no gaire correcta escriu a la creu sota els peus del Déu màrtir "Això és estimar!"

Aquell dia ja no el va passar a ca l'Escaler. El

cap se li partia de dolor i el cor estava esvalotat de no dormir i d'allò altre. Fou precis que la família Escaler se'n fes càrrec i que la portessin aquell matí a l'hotel on posava.

La lògica, la inflexible lògica, va dictar la solució d'aquell drama íntim. Una consulta amb el Pare N. Uns exercicis espirituals dels forts. Una clausura vitalícia. Una preciosa veu posada al servei de la litúrgia conventual. Un cor encès amb el desfici mai no satisfet de pagar allò que no es pot pagar: l'amor de Crist Redemptor amb la moneda de l'amor de l'ànima redimida. Una vida mundanal canviada per una vida sobrenatural.

CONTRACARTELL

"Ha existit Jesús?"

PER R. RUCABADO

Les parets de Barcelona aguanten d'un temps ençà anuncis d'una estridència fora mida. Un dia els cartells de l'*Exposició del Nu*; un altre dia els de les vagues de dependents del comerç que anuncien els conflictes com si fossin festivals o mitings; sovint els de l'*Ateneu Enciclopèdic Popular*, que pregonen "ensenyances de les pràctiques de neomalthusianisme" i d'"anatomy-fisiologia de la procreació" (textual). Últimament, un senyor Esteve, que tal volta ens oferirà qualsevol dia, per fer diners, l'honor de la seva família, ven el seu honor personal, la seva consciència d'hòme i la seva obligació de respectar lleis i acords internacionals severíssims, anunciant amb lletres grosses i amb gran propaganda un perfum en el nom del qual figura, per incentiu comercial, el nom tètric i escandalós d'una droga prohibida. Tot aquest mes de juny han decorat les cantonades uns papers verds, programés també de l'*Ateneu Enciclopèdic Popular*, veritable universitat d'aquesta mena de *senyoreste-visme* revolucionari que produeix el tipus simètric del *nou ric* i què que és el *nou laic*. Aquests papers verds avisaven una sèrie de conferències, l'última de les quals té l'anunci que m'anillo en el front del present article. Així, doncs, hem vist amb lletres grosses per places i carrers la pregunta, de sentit blasfematori, "*Ha existit Jesús?*", com a tema d'una conferència a càrrec d'un tal Emili Sabaté, l'existència del qual ens és revelada per aquest acte, que estava assenyalat per al divendres, 15 de juny.

En alguns dels cartells, posats baixos i a l'abast de la mà, uns dits fidels, que recordaven els d'aquell *Alexamenos fidelis* que contestà la cèlebre caricatura anticristiana del Palatí, posaren un *Sí* de resposta. Crist beneeixi el confessor. Jo hauria projectat un altre cartell de resposta, del qual estampo aquí un aproximat esquema:

Ha existit Jesús?

HA EXISTIT, EXISTEIX I EXISTIRÀ.

Ell vindrà, amb glòria, a judicar vius i morts.

Els vius, que són els fidels de totes les generacions, els qui han cregut en Ell, en el seu Evangeli, i en la seva Església.

I els morts, és a dir, tots els conferenciants desconeguts i coneguts, que en tots els Ateneus laics del món l'han negat, menyspreat i renegat, atiant les persecucions contra el seu Nom, contra la seva Imatge i contra la seva Església i la seva Doctrina.

Ha existit Jesús?

Per què ho pregunteu, hipòcrites?

Diuen *Sí*, el vostre Ernest Renan, el vostre Baur de Tübinga, el vostre Meyer de Berlín. Diuen *Sí*, el vostre Parac Spinoza, el vostre Jean Jacques Rousseau, el vostre Frederic Nietzsche.

Diuen *Sí* el Talmud i tots els jueus dispersos, insultant-lo o rebaixant-lo, deshonorant-lo, però afirmant que existí.

Diuen *Sí* l'Alcorà i totes les lletres mahometanes, afirmant i fins honorant la persona de *Isà* (Jesús), encara que contra els pobles cristians en nom d'Allah, hagin com lleons del desert obert les goles.

Diuen *Sí* els vostres companys en l'odi a Roma, Martí Luter, Joan Calví, i tot el moviment de la Reforma.

Diuen *Sí* Harnack i August Sabatier (parent conegut vostre, conferenciant del carrer del Carme?) i la immensitat dels crítics lleals i dels creients protestants d'Europa. Deixo a les vostres mans, jo enciclopèdics!, les estadístiques. Tants protestants hi ha al món, tants que confessen l'existència de Jesús.

Existència que afirmen, respectant el nom i la doctrina per bé que no seguint-la, budistes i orientals com Anesaki, de Toquio, o Radhakrisnan, de Calcuta.

Diu *Sí*, donant testimoni per damunt de les lleis històriques que assenyalen caducitat irremeiable a totes les institucions humanes, l'Església catòlica, que fa 1900 anys que predica i parla en nom de Jesús, escampant els creients per totes les nacions, els continents i les races, governada per la sèrie no interrompuda de *dos-cents cinquanta-set* (257) pa-

pes, bisbes de Roma, que es trameten l'un a l'altre el Vicariat de Jesús.

Inexpugnable, més forta que els imperis, més que les repúbliques, sobreviuent les dictadures, i les democràcies, deixant enrera revolucions, heretgies, cismes i feixismes. Sempre esposa invencible de Jesús. Sempre vencedora sobre el cos dels perseguïdors, que finalment no la destrueixen a Ella, sinó que es destrocen els uns els altres. Així avui estan lluitant com feres l'heretgia lliberal i l'heretgia socialista.

¿Com és humanament possible que l'Església Catòlica fos erigida sobre un mite? ¿Com és humanament possible que el Pontificat, sempre odiat, sempre combatut, SEMPRE VIVENT, que existeix i que viu històricament fa vint segles, i que és la força col·lectiva d'ordre espiritual més poderosa de la terra, tingui per fonament una vanitat, un mite, una mentida?

Si fos un mite, l'existència de Jesús, segons l'escola de David Strauss, caldria encara venerar Jesús com, almenys de paraula el reverenciava Kant saludant en Jesús "l'home moral per excel·lència". Si fos un mite solar, com diu el manual de Malvert, que heu divulgat els seguidors de l'*Escuela Moderna* ferrerista, ben lluny de perseguir-lo, odiar-lo i destruir les imatges i els temples, caldria encara més acatar el seu nom precisament per ésser una síntesi de la religió mateixa de la Natura, única divinitat que vosaltres sentiu.

Però Jesús no és un mite. És un home històric, que a més d'ésser home és Déu, Rei de la humanitat i jutge d'ella, que ha de venir a l'acabament del món, a judicar el món i dur al seu regne etern i celestial els qui amb la paraula i amb les obres l'estimen, i relegar els altres a l'etern turment que s'hauran ben lliurament triat; apartats eternament de Jesús, fora de la bondat, de la veritat i de la bellesa, fora de la llum i de la pau, fora per sempre més, per segles de segles.

Ha existit Jesús? — L'interès d'aquesta pregunta és superat per unes altres preguntes, de moltíssima major urgència en la qüestió que es debat. Són senzilles preguntes la resposta de les quals cap en la plena història positiva saturada de documentació.

Pregunteu: — Ha existit Jesús? — Jo us pregunto: — Ha existit Pau de Tarso? La responsabilitat històrica, i amb ella la glòria i el mèrit d'haver fundat el cristianisme passa a Pau de Tarso si és un mite Jesús. Llavors és Pau, el qui anomenem Sant Pau, l'home extraordinari, l'heroi, el tità creador de la religió cristiana i de l'Església catòlica que dura dos mil anys. Si hom no pot adorar Jesús caldrà adorar Sant Pau, segons ha escrit Charles Gide.

Ha existit, doncs, Pau de Tarso? ¿Ha existit Ignasi d'Antioquia? Ha existit Ireneu de Lyon?

Ha existit Geroni d'Antioquia? ¿Ha existit Basili de Cesàrea? Ha existit Joan el Crisòstom?

Ha existit Agustí d'Hipona? ¿Ha existit Benet de Núrsia? ¿Ha existit Francesc d'Assís, el "nou Jesús" de l'Edat Mitjana?

Ha existit Caterina de Sena? ¿Ha existit Joana d'Arc? Ha existit Teresa d'Àvila?

Ha existit Joan de la Creu? ¿Ha existit Francesc Xavier? Ha existit Lluís de Gonçaga?

Ha existit Josep de Calasanc? ¿Ha existit Francesc de Sales?

Ha existit Joan de Déu? ¿Ha existit Vicenç de Paül? Ha existit Camil de Lelis?

Diu-me, ¿han existit o no aquests apòstols i fundadors d'obres i d'ordres de caritat, de grandioses creacions humanitàries? Jo ja us faig franc del títol de sants. Només us pregunto, de tots aquests, si han existit o no com a personatges històrics.

Ha existit Joan Bosco, de Turin? ¿Ha existit Teresa de Lisieux? ¿Ha existit Josep Oriol, de Barcelona?

Si tots aquests, han existit, no cal que us preocupu d'especular sobre l'existència històrica de Jesús. Que Jesús realment existí i visqué, és provat, en presència dels seus sants, per aquella simplicitat operació de l'enteniment humà que és la deducció.

L'existència de Crist és provada per l'existència dels seus sants. Per l'existència certa, històrica i comprovada dels milers i milions de màrtirs, confessors, apòstols, fundadors, tots ells homes i dones que retraten i viuen el Crist multiplicant-se en els temps fins a ésser immediats i tan pròxims a nosaltres que els toquem i els veiem amb els nostres sentits.

Tots imiten i reproduïen d'una o altra manera els caràcters, la fisonomia moral de Jesús. La fe, la pau, l'amor als semblants, la vida en sacrifici, la consumació d'aquest sacrifici fins a la mort, sovint la mort violenta en passió i martiri, l'amor infatigable i heroic als pobres, als malalts, als infants, als necessitats i desvalguts de tota mena, la castedat, la puresa, la renúncia de si mateixos, l'obediència.

Quan veieu molts retrats d'un personatge considerat absolutament cert que el personatge ha existit. Els sants són els retrats de Jesús, i tots ells s'assemblen entre ells, s'assemblen per tant a un model, a un original absolutament veritable. Si els milions de sants, des dels més remots als més pròxims i contemporanis, exactament s'assemblen, el model que retraten no pot ésser inferior a ells, no pot ésser un mite. Ha d'ésser una Persona vivent, que existí en el temps històricament, i que d'una manera misteriosa viu en els segles.

"Rei dels segles immortal, i invisible."

No veieu, enciclopèdics i ateus, com Jesús parteix la història del món i és amo dels temps. "Segles abans de Jesucrist", "segles després de Jesucrist". I aquest Jesús tan fort, que divideix la història de la humanitat, fóra un mite? Fins les vostres blasfèmies, negacions i conferències s'han de datar pels anys de Jesús, i totes les lleis, persecucions i maquinacions contra Crist s'han de datar per la cronologia cristiana, definitiva ja, inesborrable de la societat civilitzada. I aquest Jesús que podeu treure fàcilment de les parets però no pas dels cors, de la memòria, ni de l'inexorable calendari, fóra inexistent?

Rigorosament científica és, doncs, l'existència de Jesús, encara que no fos més que per la prova testimonial. Els màrtirs són testimonis de Jesús, com ja ho diu la paraula. Testimonis de Jesús són els sants, tots els sants, els mils i milions d'homes bons, vir-

tuosos, pacífics i abnegats que són els sants de Jesús, de totes les èpoques. Testimoni de Jesús és l'Església indestructible obedient a l'indestructible pontificat. Testimonis de Jesús, els artistes i homes de geni, honor de la humanitat.

I tornem a començar la sèrie de preguntes.

Ha existit Dante Alighieri? ¿Ha existit Miquel Àngel Buonarrotti? Ha existit Ramon Lull? ¿Ha existit Miquel de Cervantes? Ha existit Pascal? Ha existit, ¡o lliberals!, ha existit Víctor Hugo? Ha existit Frederic Mistral?... ¿Han existit els pintors religiosos dels Primitius i del Renaixement, Han existit els poetes i dramàtics i novel·listes cristians dels segles d'or i de l'edat contemporània?

Ha existit Maragall, el cantaire de Corpus? ¿Ha existit Jacint Verdaguer? Ha existit Àngel Guimerà, el gran dramàtic del *Jesús de Natzaret* i del *Jesús que torna*? Sense Jesús vivent i existent, en la seva existència temporal de fa vint segles, en la seva existència mística en el cos de l'Església, en la seva existència real en el sagrament eucarístic, en la seva existència celestial com a Déu veritable, no tenen explicació els sants ni els poetes, i la humanitat s'hauria deshonorat ella mateixa adorant un mite.

Però per honor de la humanitat no hi ha tal mite. Per a provar-ho resten encara els milers i milions

de testimonis que no demanen sinó sortir a declarar, ni que sigui amb la vida i la sang, que és cert, que existí i existeix Jesucrist, i que ha de venir com a Jutge i Rei en el novíssim dia. I que Ell ens espera, a cadascun de nosaltres, en l'hora novíssima de cadascun, l'hora de la mort.

Milers i milions d'homes i dones, nois i noies d'avui, vells i joves, rics i pobres — més aviat pobres que rics, d'això tingueu-ne la convicció certa — estan tots plens d'aquesta set d'ésser cridats a testimoni. Tots i cadascú d'ells entre cent altres himnes cristians estan disposats a proferir aquell resum antiquíssim del segle v, que és una síntesi de l'adhesió fidel, entusiasta, perseverant i ardent dels homes a Jesús

*El Crist amb mi, el Crist davant meu, el Crist darrere meu,
el crist dintre meu, el Crist sota meu, el Crist sobre
[meu,
el Crist a la meva dreta, el Crist a la meva esquerra (1).*

És una invocació dictada per Sant Patrici, el vell sant dels celtes, patró de la jove República irlandesa.

(1) P. Leonci de Grandmaison, S. J. *Jesus Christ*. (5.ª edició francesa, París 1928). Tom. II, p. 640.

ALS LECTORS

Suposem que els nostres lectors s'hauran fet càrrec de les deficiències i retards de les edicions últimament aparegudes de *CATALUNYA SOCIAL*. No han obeït, certament, a causes que poguessin ésser remogudes per nosaltres.

Les noves tendències econòmiques

PER J. BLANCH I BOÉS

Els moments actuals són arreu del món de fonda inquietud econòmica. Després del fracàs del liberalisme econòmic, les noves orientacions doctrinals i pràctiques, malden victoriosament per a reeixir. Però la unanimitat a reconèixer l'existència del mal i la necessitat del remei, no es tradueix en la unanimitat respecte de la solució que calgui donar als problemes plantejats, que esdevenen més angoixosos cada dia.

Ha calgut afegir-hi, darrerament, les greus qüestions que ha portat la Gran Guerra.

Per això la nostra època de transició, d'inquietud espectant, acull amb avidesa, amb obsessió gosaríem dir, totes les temptatives de reorganització social, les idees que porten, potser, el germen d'una futura estructuració o d'un positiu millorament econòmic. Hom ha parlat darrerament, de diverses manifestacions d'aquestes noves tendències de l'economia. La importància de les solucions que les dites tendències enclouen i dels problemes que plantegen, es dedueix de l'atenció que hom els ha dedicat, en diversos estudis i Congressos, i àdhuc de les aplicacions pràctiques dels seus principis, que hem vist, si bé fins ara més aviat esporàdiques i parcials, que no sistemàtiques.

En la impossibilitat d'un concepte exacte de les noves directrius que pugnen per a governar el món, podrem dir, en síntesi, que abracen dos aspectes fonamentals: l'un relatiu a la producció de béns econòmics i l'altra, referent al canvi i al consum.

Els examinarem breument en diversos apartats.

* * *

En el fons de tots els problemes socials, hi ha un problema bàsic: l'antinòmia entre l'individu i la col·lectivitat. Totes les teories han de recolzar-se, necessàriament, sobre aquestes dues realitats indefugibles: la persona fisiològicament individual, amb la seva espontaneïtat, la seva llibertat, la seva iniciativa, la seva voluntat i la força immanent de la seva vida pròpia; i la comunitat, això és, la unió d'aquestes voluntats, d'aquestes iniciatives, d'aquestes llibertats individuals, en ordre a l'assoliment del fi comú a totes elles. L'una força tendeix a una expansió llibèrrima, l'altra, a una fusió, a una compenetració absoluta. Les concrecions doctrinals extremes de la primera volen implantar la sobirania de l'individu, per damunt i en contra de la col·lectivitat, i les de la segona l'anul·lació de l'individu dintre la personalitat absorbent i única de la comunitat social.

Les teories socials, s'anomenen individualistes o collectivistes, segons s'inclinin a la una o a l'altra de les solucions esmentades.

Però si la llibertat de l'individu és quelcom innegable, la necessitat de la cooperació social ho és també. ¿Com resol, doncs, l'individualisme el problema de la cooperació social? Per aquest principi bàsic: que és, precisament, la lliure coexistència de les llibertats individuals, regulades espontàniament per

lleis naturals, l'únic mitjà perquè els fins del consorci social siguin satisfets completament.

La qual cosa, traduïda al món econòmic, vol dir liberalisme smithià o fisiocràcia, o sigui: el domini absolut de la iniciativa privada regida per la suprema llei de l'oferta i de la demanda.

* * *

Però en un règim individualista — i deixant de banda la qüestió de si els fins socials poden ésser-hi acomplerts — són inevitables els esmerços antieconòmics de l'energia individual. Perquè la iniciativa privada, porta inevitablement:

a) la multiplicació de les petites empreses, la qual cosa impedeix els avantatges econòmics i tècnics de la gran concentració;

b) El fet que essent l'*homo economieus* dels clàssics, una ficció que no respon a la realitat, moltes vegades veiem que no triomfa en la lluita econòmica el més preparat o el més apte, sinó aquell que afaforeixin circumstàncies extra-econòmiques;

c) perquè la duresa de la competència, creada per la llei de l'oferta i la demanda, porta a voltes situacions cruels i inhumanes que es tradueixen en la injustícia social, que per reacció provoca la rebel·lió dels obrers així com també, en un altre terreny, l'adulteració dels productes, el frau, etc.; i

d) la tràgica constatació que la pretesa llei natural de l'oferta i de la demanda és fallidora, enganyívola; unes voltes provoca l'esmerç de considerables activitats econòmiques per a cercar el contracte entre productor i consumidor, originant un veritable parasitisme social, en dificultar enormement el problema del canvi i altres, produint doloroses fallides d'empreses que deixen a la misèria obrers i capitalistes, grans o modestos, sense comptar la constant pressió que aquesta perspectiva exerceix sobre la producció, creant-li greus dificultats.

* * *

Com a reacció contra algunes de les anteriors dificultats, del mateix individualisme va sorgir el fenomen, a primera vista desconcertant, de les grans concentracions econòmiques, les quals, si bé és cert que produïren resultat beneficiós respecte dels inconvenients assenyalats en el paràgraf anterior, en les lletres a) i d), no solucionaren, ans contràriament, aguditzaren enormement els assenyalats sota lletres b) i c), particularment, el segon en allò que es refereix a la injustícia social, fins a provocar una situació tan greu que motivà la intervenció de l'Estat en tots els ordres de la producció, i que ocasionà en el terreny doctrinal la difusió de les teories socialistes que en els nostres temps malden per triomfar.

A això cal afegir que l'assoliment de la deguda proporció entre la producció i el consum, que és la clau de tot el problema, és fa cada dia més difícil, confiada al lliure resultat de les energies desarticulades de l'individu.

* * *

¿Quina és la posició renovadora adoptada per les tendències que comentem? ¿Com pretenen resoldre aquests problemes de la producció? En parlarem més detalladament en un proper article.

Per a la premsa catòlica

Com cada any?

Un poc més, i, si podem, molt més que l'any passat.

L'Obra de la Bona Premsa és, per ella mateixa, suprema en el món catòlic, però les circumstàncies presents li donen una importància que ultrapassa tota ponderació. És vital.

Per això, en apropar-se la gran diada de Sant Pere i Sant Pau, festa de la Premsa Catòlica, la ploma salta als dits per a propagar la seva celebració amb oracions i almoines que confortin la nostra Premsa i li donin més vida.

* * *

Un sacerdot benemèrit és l'ànima de l'Empresa a favor de la Premsa Catòlica.

Sota el lema "Ora et labora", que és com la fórmula quintaessenciada de la vida del bon cristià, el Reverend Ildefons Montero, de Toledo, fa molts anys que es dedica, arduament, a sostenir i a propagar aquesta Obra de zel religiós i de salvació social, amb èxits creixents, alguns d'ells meravellosos.

L'Obra, que fou fundada a Espanya, ha anat conquerint les simpaties d'altres nacions i té, d'uns anys ençà, caràcter d'Institució Internacional.

Va començar l'any 1905, modestament; les primeres captes foren, naturalment, modestes; però la seva progressió és ja quelcom notable i extraordinari.

La recaptació total, fins ara, a Espanya, s'apropa als tres milions de pessetes, o sigui: 2.926.171'68 pessetes.

Els esforços i els sacrificis de tota mena que suposa aquesta suma de diners, recollida a totes les parròquies — àdhuc les més humils, — no es poden ponderar.

Fixem-nos-hi una estona i quedarem astorats.

El progrés de la recaptació dels dos darrers anys, 1931 i 1932, que importen 24.651 i 61.708 pessetes respectivament, ofereix en l'actual gravíssima crisi nacional punts de vista força interessants, sorprenents.

* * *

Aquestes diferències a favor dels anys 1931 i 1932, que augmenten considerablement el total de les recaptacions respectives, són evidentment migrades, ateses les necessitats de la nació.

Cal fer un nou esforç per tal que aquest progrés respongui a la magnitud de l'Obra i a les demandes contínues que ha d'atendre.

Si els treballs de cada any en les campanyes de recaptació, a totes les encontrades d'Espanya, haguessin de remunerar-se, àdhuc modestament, l'import total no bastaria ni per atendre als preliminars de tan ingent Empresa. Es compten per milers els sacerdots que s'hi dediquen, i els oradors que l'enalteixen, i les entitats i persones que hi presten la seva abnegada i entusiàstica col·laboració. Déu els ho pagui!

No cal pas dir que aquesta empresa "Ora et labora" no és la base única de l'actual ressorgiment nacional de la Premsa Catòlica.

Apart d'aquesta grandiosa embranzida anyal del zel cristià pel foment de la premsa bona, hi ha un sens fi de continus amagats sacrificis, de tot llinatge en pro d'ella, a més, nombroses empreses de caràcter mercantil (però sempre generoses), que expliquen a bastament el fet meravellós dels seus continuats progressos.

Però, ¿qui negarà mai que bona part dels èxits obtinguts es deuen a les iniciatives, a la perseverància, a l'heroica actuació, del valent capellà de Toledo; Obra, la seva, beneïda pels Papes, subjecta sempre als Arquebisbes toledans i, avui dia, sota la immediata direcció de l'egregi doctor Isidre Gomà i Tomàs, paisà nostre, actual Arquebisbe de Toledo?

En la magnífica fulla anyal que tenim a la vista, publicada per "Ora et Labora", que reflexa molt clarament i gràfica l'estat i la marxa de l'Empresa, hi ha, al peu d'un formós retrat del Papa Pius XI, el facsimil d'una benedicció especial, molt expressiva, atorgada per Ell a favor d'"Ora et Labora", escrita de mà del Pontífex i per ell firmada.

La dita fulla és un document notable. Llàstima que no sigui més coneguda.

* * *

A la propaganda de la Premsa Catòlica, afortunadament, es pot contribuir no sols amb almoines. Pot contribuir-s'hi, en primer terme, amb l'oració devota, persistent; fent conèixer bé les publicacions bones; procurant subscripcions a aquestes bones publicacions; restant-ne a les publicacions dolentes; portant aquesta campanya al terreny dels anuncis, als cercles socials, al petit món de les nostres relacions particulars, etc., etc.

Oportune et importune. ¿Qui pot posar límits a les activitats del nostre zel en aquesta matèria de tantíssima importància sota tots conceptes?

No creiem que els nostres lectors necessitin cap estímulo per a dedicar especialíssim interès a la propagació de la bona premsa, però tal volta sí per a combatre la dolenta, i hom no sap si, pràcticament, es fa més bé restant subscriptors als diaris sectaris, que proporcionant-ne als diaris catòlics. Cal meditar-ho...

* * *

"Ora et Labora" sembla que comença a preocupar-se seriosament no sols de la Premsa Catòlica, sinó dels que principalment la fan, dels periodistes catòlics. Ja és hora, per cert!

El dia que es facin públiques les forces que els nostres periodistes han esmerçat a dolls en la redacció i confecció de la premsa en què treballen, a sou migrat i a voltes sense sou, i de vegades posant-hi els propis cabals per a sostenir la respectiva publicació seran confosos tots els que els han bescantat en lloc de protegir-los, tots els que no han apreciat el seu esforç.

J. J. C.

Juny, 1934.

Un apostolat urgent

La banlieu de Barcelona

Les grans agrupacions urbanes, les ciutats modernes, tenen una força enorme d'atracció. Diríem, fins i tot, una força excessiva. Com si en l'ordre social hi hagués també implantada una llei de la gravetat, els habitants de fora la ciutat es troben atrets per ella; de vegades, perquè ofereix treball; de vegades, per una major comoditat en el viure; altres vegades, per un afany de vida flonja i d'atracció per la seva major llusor i benestar. Tant en l'estament de les classes benestants com en l'estament dels treballadors, la ciutat enlluerna tot sovint els qui no veuen les tares de la seva vida interior; i la ciutat creix sense mida, mentre el camp es va despoblant i afeblint.

D'aquí ha de néixer un desequilibri contraproduent. Desequilibri que es toca en el camp amb l'abandonament pels propietaris acabalats (que deixen hisendes i conreus en mans alienes i mercenàries) i que es toca per part de la població obrera, que cerca en la ciutat col·locació per tots els seus i un millorament de vida familiar. Amb el temps — deia un notable sociòleg — s'arribarà a demostrar com la ciutat excessivament gran és una malura del viure social, ja que trenca l'equilibri entre la ruralia i la vida urbana, amb totes les tràgiques conseqüències que aquest trencament pot portar en tots els ordres de la vida social.

Els propietaris porten a ciutat una vida de despeses excessives. Això els obliga a manllevar diners, a fer hipoteques, i, a la llarga, a sofrir les conseqüències del problema agrari que cada cop tendeix més a desposseir de la terra els qui no la conreen i els qui només cerquen el seu profit sense esforç personal de cap mena.

Però, a nosaltres, ens interessa ara el problema que a la ciutat plantegen els obrers, els vinguts de terres allunyades, que, sovint, arriben al centre urbà sense garantia de treball i sense altre objectiu que acceptar el que trobin... si és que troben alguna cosa per a viure. I quan el problema es planteja majorment a base de regions pobres o amb manca de treball (com passa amb Múrcia, Extremadura, etc., respecte a Barcelona) llavors el problema adquireix majors proporcions, ja que els propis obrers són, de vegades, explotats per agències de transport, que els l'encen a ciutat sense més equip que el seu bon desig i sense altra orientació immediata que la de viure de la caritat pública.

I llavors es van produint aquestes aglomeracions humanes tan denses, que van formant la cintura de la gran ciutat, la qual tanmateix apareix rodejada de gent incontrolada, a la qual difícilment poden els poders municipals imposar regla de cap classe.

***

¿Qui no coneix a Barcelona, per exemple, les barriades de Verdun, de França Xica, de la Torrassa,

etcètera? Totes elles contenen milers de persones atapeïdes en llocs infectes, en cases sense cap higiene, en barraques immundes, impròpies de gent civilitzada.

¿Com podem ponderar l'estat dels tristos habitants d'aquells suburbis, afectats per tota podridura moral i per tota dissort física i econòmica? La cohabitació més espantosa és el resultat de la manca de lloc decent on instal·lar-se; la misèria s'hi arrapa amb les il·lúries urpes.

I sabeu quina densitat tenen aquelles barriades? Doncs quasi cada una d'elles arriba a comptar quatre i cinc mil habitants.

Últimament, seguint l'esperit zelós i evangèlic del nostre Prelat barceloní, han estat obertes algunes noves parròquies o tinences parroquials en alguns d'aquests barris apartats del centre de la urbs. Però ni els bons Rectors compten amb col·laboradors de cap mena, ni disposen dels mitjans econòmics necessaris per a atendre la caritat davant les necessitats d'aquells feligresos.

I doncs, catòlics, ¿no haurà arribat l'hora que, secundant el desig del bon Pastor barceloní, tots ple-gats pensem el que caldria fer per a redimir tants germans nostres de la misèria física i moral en què es troben calcigats? Sabem que altres ciutats del món han passat per casos semblants; però en totes elles s'ha emprès campanyes per posar remei al mal. Aquí tenim l'exemple de París, on en la tasca d'evangelització de la *banlieu* es despenen milers i milers de francs i, sobretot, esforços de tota classe per part dels catòlics veritables de l'urbs francesa. El seu exemple ens hauria de dir alguna cosa i ens hauria de moure a la imitació.

Recordem que, per altra part, mentre nosaltres deixem la tasca d'evangelització d'aquells medis, altres propagandistes cerquen la seva força social en ells. En cap d'ells no trobaríem massa allunyat el fantasma sinistre de la F. A. I., per exemple, mentre el bon Rector es veu amb dificultats per estatjar dignament l'església i portar a cap una minça obra de beneficència parroquial.

I no creieu que la tasca sigui massa difícil, empresa per tots i conduïda com caldria, ja que aquests dissortats ho necessiten tot (moralment i materialment) i haurien d'aprofitar-ho i agrair-ho a qui els proporcionés en els termes mínims i més precisos, pa per a la intel·ligència i per a la boca dels seus fillets.

Sabem nosaltres que, a Barcelona, la Junta Diocesana d'Acció Catòlica s'ha preocupat d'aquest transcendent problema. També sabem que durant el pròxim curs es vol dedicar a planejar les bases d'una actuació cristiana d'ajut als rectors d'aquells suburbis, que ho necessiten tot i no tenen res. Llavors serà quan molts catòlics, que constantment cerquen el mitjà de treballar per al Crist, podran allí exercir el seu apostolat i podran dedicar-se a aquesta tasca veritablement missional i salvadora de la nostra civilització occidental, a la vegada.

Ni des del punt de vista catòlic, ni des del punt de vista ciutadà no pot haver-hi ningú que, un cop demanat, negui el seu ajut per a portar a cap una tasca tan transcendent. ¿Qui podria negar-s'hi si és a la vegada tasca que en consciència ens cal acomplir com a catòlics i tasca que ens hem d'emprendre per a la pròpia conservació de la ciutat?

Moviment catòlic

Una assemblea d'escriptors catòlics d'Itàlia. — Una assemblea d'escriptors catòlics se celebrà a Milà el dia 2 del passat mes de juny. És la segona assemblea d'aquesta classe; la primera s'havia celebrat a Florència en 1933. Hi va prendre part el cercle dels col·laboradors de la publicació "Raggnaglio" l'ànima de la qual és el conegut escriptor Papini. Aquesta publicació és l'òrgan de la societat de Sant Pau. "Raggnaglio" compta cinc anys d'existència. S'ha proposat de donar, any per any, una crònica que resumeixi la participació dels catòlics en l'obra artística i literària de la Itàlia actual, abstracció feta de les escoles a què pertanyin artistes i escriptors. L'assemblea de Milà a la qual va concórrer un centenar d'artistes i d'escriptors va defensar la unió en la multiplicitat i diversitat de característiques. Els grups més importants que van congregar-s'hi, són: Grup "Frontespicio" el representant més caracteritzat del qual és Papini; el grup de "Rinascita letteraria" de Gènova; els col·laboradors de "Arte cattolica" de Torí; la revista "Vita e Pensiero" de Milà, etc. Hi havia també representants dels grans diaris catòlics "Avvenire d'Italia", "Osservatore Romano", "L'Italia", "Il Nuovo Cittadino"; també hi era representat l'"Istituto di propaganda libraio" de Milà dedicat a l'expansió del llibre catòlic.

Després d'una missa inaugural, celebrada pel prefecte de l'Ambrosiana, el cardenal Schuster rebia els assembleistes als quals feia avinent la gran responsabilitat de l'escriptor catòlic i en prova d'això aduïa el fet que l'Església abans d'innovar un procés de beatificació d'un baró just, fa examinar minuciosament els escrits del servent de Déu.

Les sessions del primer dia foren dedicades a la poesia contemporània: aquí toparen els representants de la lírica esotèrica amb els campions de la lírica popular amb objectiu marcadament apologètic; els partidaris de les dues tendències arribaren a entendre's, no però a posar-se d'acord. Directives paral·leles es van manifestar la segona jornada en parlar i en discutir els problemes plantejats per l'art modern.

Tota vegada que l'assemblea no tendia a unificar els diferents corrents artístics i literaris, sinó a harmonitzar-los, es pot dir que els objectius de l'assemblea reeixiren a bastament.

El primer congrés per Història eclesiàstica francesa. — Sota la direcció de l'abbé Carrière hi ha organitzada a França una "Societat d'història de l'Església de França". Els dirigents del catolicisme francès saben bé prou la valor apologètica i de proselitisme que exerceix el treball científic. Anys enrera, quan el fervor laïcista governamental francès era més intens que avui, es reclamava que els mestres d'escola escrivissin la història local en sentit marcadament parcial, negant la influència de l'Església en la constitució i desplegament del municipi. La clerecia francesa activa i intelligent s'encarregà d'escrivir la història local de França amb un sentit marcadament apologètic.

La història medieval gira entorn de la història eclesiàstica tant, que és impossible ésser bon medie-

valista sense haver-se penetrat fonament de la vida de l'Església. En aquest primer congrés d'història eclesiàstica de França s'han estudiat una sèrie de problemes tan interessants com: La vida religiosa en la pagesia en els darrers segles de l'antic règim; Els màrtirs en l'època carolíngia; La penetració del protestantisme en diferents contrades de França; La França i la història de les missions. Mai no insistirem prou en la valor apologètica de la ciència dels catòlics. Les setmanes espanyoles "Pro Ecclesia et Patria" són un aspecte d'aquesta renovació espiritual i científica que se sent arreu i que enlloc no falta tant com en el nostre país.

El Catolicisme i la Ciència. — En l'avinentesa del xxvè aniversari de la fundació de l'Institut Bíblic el Papa va fer un llarg parlament davant dels membres de la Gregoriana i de l'Institut Oriental sobre l'apostolat de la ciència. La llum de la Ciència, deia el Papa, és ja d'ella mateixa tan gran i enlairada que el mateix Déu volgué anomenar-se el Déu de la Saviesa. El Papa va expressar el seu agraïment a tots aquells que havien contribuït perquè l'Institut bíblic fos una font de llum. Quan ell recorda els anys passats de bibliotecari a l'Ambrosiana dedicat gairebé exclusivament al treball científic, li revé la idea consoladora i de justificació que en aquell temps, gairebé totalment allunyat del contacte amb els homes, exercia un apostolat i era el de la ciència.

En l'editorial de "Vita e Pensiero" s'ha publicat un fulletó amb els discursos inaugurals del curs acadèmic 1933-34 de la Universitat Catòlica del Sagrat Cor de Milà. Són els discursos del P. Gemelli i del professor de Dret romà de la Universitat de Roma Salvador Riccobono. Aquest va parlar de la publicació de les Digesta de Justinià. El P. Gemelli fa una ressenya dels aconeximents acadèmics de l'any passat. En el fulletó es pot llegir una resposta del Duce a un dels discursos del P. Gemelli. Entre altres coses escriu el Duce: La universitat catòlica és una prova vivent que la Fe i la Ciència — com ja creu tota persona culta — en lloc de combatre's es completen mútuament. És un dels majors mèrits del fascisme l'haver ensenyat a la joventut de refusar els falsos ideals d'ahir i romandre fidels a les veritats eternes i a les tradicions del país. Pertanyen a aquests ideals la santedat de la família, obediència a les autoritats i respecte al deure del treball. La universitat catòlica de Milà ha de contribuir a la reconstrucció d'una Itàlia activa, laboriosa i cristiana.

Monsenyor Izart. — Els catalans del Rosselló han donat grans figures a l'Església contemporània. La pietat catalana de l'altra vessant del Pireneu ha estat fecunda. Hi ha dos noms poc coneguts aquí que s'han guanyat un gran prestigi en terres de França: són Monsenyor Llobet, arquebisbe d'Avinyó i Monsenyor Izart, arquebisbe de Bruges, que va morir el 31 de maig, després de 27 anys d'episcopat.

Monsenyor Izart havia nascut a Estagell (Rosselló) en l'any 1854. De joenet al seminari de Prades i, més tard a Sant Lluís de Perpinyà, va revelar grans dots d'intel·ligència. Ordenat sacerdot va

entrar professor al seminari conciliar diocesà i, des de 1800 li va ésser confiada la càtedra de Teologia dogmàtica, ensenyava que estava perfectament adaptada a l'estructura del seu esperit. És cosa sabuda que un sacerdot es deu al seu bisbe i Monsenyor Izart accepta gustosament per voluntat del bisbe de Perpinyà la direcció del col·legi de Sant Lluís per a la formació de la joventut. Uns anys més tard amb tot i l'oposició del govern és nomenat arxiprest de la catedral. Treballador incansable acumula en els diferents càrrecs que exerceix grans reserves de ciència eclesiàstica. Parla i escriu. És un orador eloqüent i un escriptor metòdic i clar. Actiu i vigorós es dona als ministeris sacerdotals amb gran zel i esperit de sacrifici.

En 1907 és nomenat bisbe de Pamiers succeïnt a Monsenyor Rougerie, una glòria de Llemosí.

En aquesta època s'havia consumat la separació de l'Església i l'Estat en unes condicions que els seus autors més tard deploraran. És l'hora de la lluita. Abans que tot, home de principis, el bisbe puja a la càtedra per a anatematitzar els espoliadors i per a reivindicar els drets inalienables de l'Església. Però, al mateix temps, home de sentit pràctic es preocupa amb amor de la sort material i moral de la seva clerecia. Atén a la vida immediata dels seus sacerdots i s'enginya per conservar-los les rectories en les millors condicions. Organitza un nou palau episcopal i retorna el seminari menor a Pamiers. Funda uns missioners diocesans per ajudar la clerecia parroquial.

En plena guerra (1916) és portat a Bruges per a succeir a Monsenyor Dubois que havia estat nomenat arquebisbe de Rouen.

El nou arquebisbe s'adapta ben aviat a la nova arxidiòcesi tan extensa i tan diferent de Pamiers. Home de muntanya i de temperament meridional sap manar amb energia i sap servir amb amor.

Acaba d'organitzar el diner del culte i assegura una vida passadora i menys precària als seus sacerdots. Ajudat pel que serà el seu auxiliar Monsenyor Auvity s'ocupa activament de l'obra de reclutament sacerdotal en una diòcesi tan abundant de sacerdots en altres temps i que avui té moltes parròquies sense pastor. Emprèn la fundació d'un seminari, troba sacerdots abnegats per a la fundació de noves parròquies en els nuclis industrials de Bouges i Vierzon. I ha pogut bastir un seminari major que va beneir en l'avinentsa del seu jubileu.

Home de fe adherit a l'Església per un amor profund sempre es va esforçar de penetrar el pensament del Papa i obtenir una vertadera submissió a les seves indicacions i obeir les ordres d'aquell que aquí a la terra representa el matex Crist.

La situació anguniosa dels catòlics alemanys. — Certament el règim nacionalsocialista no ha pas por-

tat una era de pau a l'Església catòlica d'Alemanya. Els atacs a la joventut catòlica són cada dia més violents; els catòlics o protestants que porten sang jueva, per no ésser de raça pura són desposseïts de llurs càrrecs; la premsa catòlica està totalment amorassada; el règim de llibertat és desconegut.

El vice-canceller von Papeu, el qual va influir d'una manera decisiva en l'advertiment al poder del nacionalsocialisme i en la dissolució del Centre, acaba d'alçar la veu de protesta contra l'extremisme de Goebbels i ha reclamat la pau per als cristians.

Un d'aquests dies comencen les negociacions de l'episcopat alemany amb el govern del Reich per tal d'arribar a un acord en la interpretació del concordat i el seu compliment.

La veu autoritzada del gran príncep de l'Església, el Cardenal Faulhaber es deixa sentir poderosa cada vegada que l'Església és objecte d'una vexació. En paga d'això el ministre Goebbels no es trava la llengua per deixar anar tota classe d'insults contra l'eminent purpurat. L'*Osservatore Romano* n'ha protestat indignat i el *Maasbode* d'Amsterdam s'hi adhereix quan escriu:

"Si el govern alemany pensa que augmenta la seva consideració davant del món amb uns atacs semblants contra alguns dels nostres bisbes s'equivoca considerablement perquè com a catòlics no coneixem pas fronteres i l'insult a un bisbe alemany ens fereix igualment.

En temps del "Kulturkampf els catòlics holandesos van hostatjar sacerdots alemanys i no van pas callar davant les violències de Bismarck. Serien febles i renegarien de llurs tradicions si callaven en el moment actual.

El govern alemany ha de saber que seguim amb atenció les seves actuacions en front l'Església catòlica i que l'audàcia insolent i brutal amb la qual un dels seus membres ha insultat un cardenal ha produït molt mal efecte entre els catòlics i no solament entre els catòlics".

Cerebrino Mandri

És cosa ja sabuda: Tot bon català un CEREBRINO MANDRI tindrà. Us farà sempre bons serveis en els casos de sofriments aguts i crònics.

No perjudica mai.

Preparat per FRANCESC MANDRI metge i químic farmacèutic.

Provença, 203 - Barcelona

CAMISERIA - CORBATERIA - MITGERIA - GÈNERES DE PUNT

MAS i ROCA
CAMISERS

CASES ESPECIALITZADES PER A LA MIDA

24, Portaferrissa, 26 - Telèf. 17642 - BARCELONA - 16, Fontanella, 16 - Telèf. 12211

EL MOVIMENT SOCIAL

*La vaga dels contramestres i els conflictes
que han estat solucionats*

PER J. CIVERA I SORMANI

La censura no va deixar publicar els comentaris que vam fer la setmana passada sobre la vaga dels contramestres. Ara que ha deixat de funcionar el llapis vermell, podem dir als nostres lectors quina és l'actitud que han adoptat els patrons i els obrers vaguistes del ram tèxtil.

Passen els dies i els patrons continuen adoptant la mateixa actitud. Quan es va iniciar el conflicte van dir que la vaga era illegal, i després de set setmanes segueixen dient el mateix. La Federació de fabricants ha demostrat que el Sindicat de contramestres ha infringit les lleis socials de la República.

Perquè ningú no pugui dir que els contramestres tenen assignat un salari insuficient, la Federació ha fet constar en una nota que ha publicat recentment que, els salaris del personal afiliat a "El Ràdium", segons les respectives zones i categories, oscil·len entre 3.900 i 5.720 pessetes anuals per als contramestres, i 2.860 i 3.900 pessetes per als ajudants. Si els teoritzadors més exigents de les doctrines del just salari difícilment podrien formular cap objecció al que cobren els contramestres i ajudants de les fàbriques de teixits de Catalunya, els industrials teixidors saben prou bé que la retribució d'aquest personal, revisada quan feia temps que s'havia instaurat la República, ha assolit — si no ha traspassat — el límit que la potencialitat de la indústria consent, i això, unit al persistent esforç d'"El Ràdium" per a reduir el nombre de telers de les brigades, fa que la indústria de teixits catalans pagui, en concepte de mà d'obra, al personal de contramestres i ajudants, una quantitat molt superior, proporcionalment, a la de les grans nacions industrials estrangeres.

On és l'avarícia catalana? ¿Creieu que hi hauria tanta immigració obrera, si fos cert que els patrons catalans retribuïssin malament el treball? Els obrers d'altres terres acudeixen a Barcelona perquè saben que ací es retribueix bé el treball i es compleixen les lleis socials. És natural que si els contramestres creuen que han d'obtenir noves millores procurin obtenir-les, però no poden perjudicar els obrers que contra la seva voluntat es veuen obligats d'abandonar el treball. Comprenem l'actitud dels contramestres. L'home mai no està satisfet del que té, perquè l'ambició no té límits. S'equivoquen els qui creuen que amb diners hom podria solucionar el problema social. No planarà la pau damunt la terra fins que cada home ocupi dignament el lloc que li pertoca i no ambicioni els béns dels altres. Tots podem ésser útils a la societat dins del nostre camp d'acció. Quan els homes s'aparten de l'òrbita que han de seguir, és quan es produeixen els cataclismes socials.

Els contramestres haurien obtingut, segurament, algunes de les millores que demanen, si no haguessin abandonat el treball. L'obrer ha fet un abús tan gran del dret de vaga, que és possible que sigui restringit. La vaga hauria únicament de declarar-se quan s'han esgotat tots els mitjans legals per a ob-

tenir les coses justes que es demanen. Fixeu-vos que diem les coses justes, perquè plantejar una vaga perquè no es pot obtenir una cosa injusta, és una illegalitat. De vegades els obrers fan com els infants, que, contrariats perquè no els deixen fer el que volen, es castiguen ells mateixos no volent menjar. Els obrers, quan abandonen el treball, no es donen compte que ells seran els primers que sofriran les conseqüències de la vaga.

La premsa extremista diu que els obrers de Saragossa han estat uns herois; però pregunteu a les dones, que són les veritables màrtirs dels conflictes socials, els sacrificis que han de fer actualment per a poder viure. Tots els obrers estan endeutats, i caldrà que facin un gran esforç per a poder extingir els deutes.

Calculeu els diners que han perdut els contramestres abandonant el treball. Segurament en aquests moments es donaran compte que la vaga és una arma de dos talls: fereix els interessos dels patrons, però fereix també les mans dels que l'esgrimeixen.

El Conseller de Treball, senyor Barrera, ha volgut donar la sensació que, els representants de la classe patronal, estan disposats a acceptar una fórmula. Podem assegurar que no és cert. Encara que el senyor Barrera, es valgués de la violència per imposar-la, tampoc l'acceptarien. No fa molt de temps que es van plantejar alguns conflictes de gran envergadura, i en pocs dies es van solucionar. ¿Sabeu per què? És fàcil endevinar-ho: perquè en el plantejament dels conflictes no hi tenien intervenció els elements de la F. A. I. El President de la Federació de contramestres "El Ràdium" milita a la F. A. I. A la Junta hi ha també dos membres que pertanyen a aquest organisme. Els homes de la F. A. I. tenen una gran habilitat a enverinar els conflictes. Quan plantegen una vaga, aquesta perdura fins que els obrers es cansen de lluitar.

El mateix passarà amb la vaga dels contramestres. D'arreu de Catalunya s'alcen veus de protesta. En diverses localitats s'han organitzat manifestacions de protesta contra l'actitud dels contramestres, els quals s'obstinen a sostenir una vaga que perjudica els interessos dels obrers que no tenen res a veure amb les noves bases que pretenen implantar.

Ha estat solucionada la vaga que sostenien els minaires de Sallent. Els extremistes de la F. A. I. havien desorganitzat el treball de tal manera que els minaires quasi produïen la meitat del que havien de produir.

Els elements extremistes ara es dedicaven a sabotejar la producció. Un minaire por produir 1.400 quilos i únicament se'n produïen 900. Sovint es donava el cas de desobeir les ordres que donava la Direcció.

El Reglament de Treball que han aprovat els minaires faculta el Director a imposar sancions als qui

cometin actes d'indisciplina. Això vol dir que si els minaires l'han aprovat, és que condemnem l'actitud dels extremistes.

En les reunions que s'han celebrat aquests dies per a solucionar la vaga, hom ha pogut constatar que els elements rebels constitueixen una petita minoria, i que la gran majoria dels minaires estan disposats a actuar dins de la legalitat.

Els minaires accepten els 1.400 quilos de producció, i el jornal de 9 pessetes diàries i 1 pesseta de prima.

A més del Reglament de Treball, ha estat també aprovat el Reglament de primes, el de producció i el de producció per equips.

Cal esperar que d'ara endavant es treballarà normalment a les mines de Sallent i que els minaires

conviuran harmònicament amb els obrers sallentins dels altres rams.

La vaga de la S. A. F. A. de Blanes, que semblava que anava a prendre grans proporcions, ha estat solucionada. Els obrers, en donar-se compte de les maniobres dels extremistes, no han volgut secundar la vaga.

S'han solucionat aquestes dues vagues importants, però no ens fem la il·lusió que en el nostre camp social hi haurà una mica de pau. Segurament els extremistes estan ja preparant altres conflictes. Cal, però, reconèixer que s'ha iniciat una desbandada d'extremistes i que avui estan pertorbant l'ordre en altres ciutats, perquè ací hom els fa la vida impossible.

Encara, però, en resten alguns perquè els catalans no puguin viure en pau.

La participació en els beneficis

PER JOSEP RICART, PREV.

Heus ací l'altre postulat de la justícia social que hem indicat com a més remarcable, i que no queda pas satisfet ni amb el salari individual, per equitatiu que sigui, ni amb el salari familiar, ni tampoc amb les millores que, com a complementàries, hem indicat.

Aquest problema de la participació dels treballadors en els beneficis de l'empresa o del negoci de la producció és ben distint i diferent i, per tant, independent, del problema del salari integralment just. Aquest es relaciona directament amb l'aspecte comutatiu de la justícia, — *do, ut des* —, i el de la participació en els beneficis del negoci, té més íntimes relacions amb el concepte distributiu — *cuique suum* — de la mateixa justícia, éssent, certament, un dels majors mals de l'economia actual l'haver desatès aquest greu problema d'un més just repartiment dels guanys dels negocis de les empreses.

Ja el Cardenal Mercier en el seu famós opuscle "*Rebâtissons*", que cita el Dr. Zaragüeta en la pàgina 292 del volum II d'"*El concepto católico de la vida, según el Cardenal Mercier*", deia, dirigint-se als patrons, "A més a més d'aquests punts de mira generals — es refereix a la duració de la jornada i a la retribució del treball — són dignes de menció certs problemes, com el de l'*accionariat obrer*, la *participació* de l'obrer en els *beneficis* i en la *direcció* de la indústria que el nostre estat d'agitació econòmica va suscitant, els quals jo us demanaria que estudiéssiu amb esperit ampli, animats del sincer desig de contribuir a la felicitat dels altres com a la vostra... Tenint la noble ambició d'anar millorant la vostra fortuna familiar, accepteu de bon grat que el masover, l'obrer, el modest burgès tinguin la mateixa pretensió."

I ja que hem esmentat l'insigne compilador de la doctrina merceriana Dr. Joan Zaragüeta, notem de pas que aquest il·lustre sacerdot i competentíssim sociòleg, en la notable conferència que donà en el Curs social de la "Democràcia Cristiana" i que és reproduïda en les pàgines 160 a la 200 del llibre "*Problemas sociales candentes*" sota el títol de "La justícia en la remuneración del trabajo", com a síntesi de

tota la doctrina exposada diu: "Ens proposàvem trobar la fórmula de remuneració del treball més acostada a la justícia i hem descobert tres tipus de fórmula: el règim d'*atribució*, el de *retribució* i el de *distribució* de la riquesa entre els treballadors que l'han produïda"... I acaba la Conferència amb aquestes paraules: "Un règim de *distribució* de la riquesa produïda associadament entre els treballadors de tota classe que disposin també del capital, o entre els capitalistes que enllacin la seva propietat amb el treball, tal sembla ésser la fórmula ideal que harmonitzi l'eficàcia de la producció amb la justícia de la remuneració per al consum, i assenyala, doncs, la trajectòria de l'economia de l'esdevenidor."

Però com sigui que aquesta fórmula ideal, per ara, no ha pas deixat el seu reialme del món de les idees, i, humanament parlant, trigarà molt a deixar-lo, cal trobar altres maneres pràctiques que s'acostin també, tant com sigui possible, a l'ideal, als postulats, de la justícia social en aquest afer de la distribució o participació dels obrers en els beneficis.

Escoltem, per tant, altra vegada, el que ens diu Pius XI en la "Quadragesimo Anno" "*La llei de justícia social prohibeix que una classe exclouï l'altra de la participació dels beneficis*". Molts comentaris ens vénen a la punta de la ploma per a remarcar aquestes paraules pontificies; preferim, però, no parlar pel nostre compte en afer tan delicat i donar la paraula a un sociòleg tan autoritzat com el senyor Àngel Herrera, President de la Junta Central de l'"Acció Catòlica" d'Espanya, qui, en el pròleg que ha escrit per al llibre "*Doctrina Social Católica de León XIII y Pío XI*" dels senyors A. Artajo i M. Cuervo, diu així "Aquestes dues ratlles mereixen ésser meditates detingudament. Pot dir-se que es troben en la divisòria entre dos sistemes econòmics: el sistema del salari pur — que, en si mateix, no és injust — i un nou ordre que té un principi capital i directriu indubtable, però que té encara boirosos i confusos els detalls de la seva aplicació. Sembla evident que, segons el pensar de Pius XI, no queda satisfeta tota justícia amb el simple lliurament a l'obrer

del just salari. Podrà quedar satisfeta amb el just salari la justícia commutativa i la justícia natural, però, si després d'entregar a l'obrer el salari que li correspon, el capitalista acumula riqueses immenses, perquè s'atribueix tota la resta dels beneficis de la producció, sofrirà greument la justícia social i trontollarà en els seus fonaments la constitució de l'Estat. No es pot, per tant, excloure radicalment cap de les dues classes dels beneficis de l'empresa."

El P. Noguera, S. J., en el número de febrer del present any, de la Revista "Razón y Fe", no pensa com el Sr. Herrera recolzant-se en la interpretació que a les esmentades paraules de Pius XI dona el P. Nell-Bréuning, distingint entre les paraules de l'Encíclica, *emolumenta*, que significa *profits, avantatges, utilitats*, i la paraula *lucra*, que és la que implica més pròpiament el concepte de *beneficis o ganàncies*, i remarcant que el Papa en aquest passatge usa el mot *emolumenta* i no *lucra*, diu: "Si és ver-

tadera la interpretació del P. Nell-Bréuning, ens sembla que tot el que l'Encíclica pretén en aquest passatge es pot harmonitzar amb el règim del salari pur".

I la interpretació del P. Nell-Bréuning, en el seu "Comentari a la *Quadragesimo Anno*" ve a dir que no es refereix el Papa a la participació dels beneficis de l'empresa, sinó a l'equitativa distribució, entre els individus i les classes en què els homes es divideixen, de les avantatges que en general provenen a la societat del continu augment del progrés econòmic-social; acaba el P. Noguera amb aquestes paraules: "El que pot deduir-se d'aquest passatge de l'Encíclica és, que a aquest augment general de la riquesa social haurà d'acompanyar l'augment corresponent del salari dels obrers, per tal que aquell augment no sigui solament en profit de les altres classes o individus."

(Seguirà)

Carnet setmanal

El Govern i la Generalitat. — Ha tingut lloc la sessió parlamentària, tan esperada, en què calia tractar el problema creat per la Generalitat de Catalunya posant-se en front de la Sentència del Tribunal de Garanties Constitucionals. I aquesta sessió, que era esperada i fins motejada per endavant de "sessió patriòtica", segons la vella fórmula d'aquelles sessions amb Marxa de Càdiç i hurres patriòtics, ha defraudat les esquerres. Ha resultat una de les sessions més assenyades, més sinceres, més clares, entre les celebrades durant molts anys pel Parlament espanyol. Una sessió que mai no haurien pogut celebrar, per exemple, les Corts Constituents de la República, folles de passió i extremades en tot.

El discurs del Cap del Govern no fou cap obra mestra; però sí una obra reposada, serena, patriòtica en el sentit autèntic del mot. Aquest senyor Sanper, amb la seva tàctica de deixar fer, de mirar com el temps corre per apaivagar passions, no resulta un governant modèlic, un gran estadista, però sí un governant fet a la mida de les necessitats de l'actual moment polític de casa nostra. Tampoc no fou cap descens el de portar el problema a les Corts sense solucions concretes, a fi d'explorar l'ànim de les minories i avortar la famosa maniobra esquerrista, aquesta maniobra de vell estil que la gent de l'Azaña i d'En Prieto, definitivament retuts, reproduïen a cada moment i a cada hora per fer fracassar les Corts actuals i per obligar, qui pot fer-ho, a dissoldre-les.

La maniobra, record dels temps anteriors a la República, resta morta, ben morta a hores d'ara. Cal aprovar el Pressupost, abans que tot, per deixar lliure el camí; i un cop obtinguda aquella aprovació, tancar les Corts, deixar esbravar la gent política esvaïnt passions durant l'estiu, en tot cas, retornar a l'empenta parlamentària el dia primer d'octubre, en què el Govern ha de presentar, constitucionalment, el nou Pressupost de l'Estat.

No creiem que passi res més que això, ni creiem que ni aquí ni allà es produeixi res del que la gent somnia, en un mal somni portat pels qui major interès haurien de tenir a evitar-lo; el seny s'imposarà a tothom; la llei de Contractes de Conreus no es complirà perquè no hi haurà jutge que l'apliqui ni demandat que acudeixi davant les Comissions Arbitrals, si no és per fer present la seva illegalitat, en tot cas; i així anirem tirant fins que l'esquerranisme deixi d'ésser una preocupació fatal per a la nostra Catalunya, com ja ho ha deixat d'ésser per a tot Espanya.

Incidents, malestar, algun que altre xoc violent, apropiació dels fruits, etc.? Tot això pot venir, i fins creiem que serà la salsa amargant de tot l'estiu, en la vida del camp. Però això no acabarà a Catalunya mentre hi hagi qui subordini els interessos legítimament catalans a l'obra del respectiu partit polític, com ho està fent l'Esquerra a casa nostra. Però que tothom es faci càrrec que cal esgotar sempre els recursos legals; que cal fer inútil la llei (el Govern li donarà per Decret els mitjans necessaris a aquest fi, segons sembla), i que, sobretot, cal treballar amb totes les nostres forces perquè el poble es convenci una vegada més que l'han enganyat tots els qui han tractat de portar-lo per camins de violència i vore-

VALORS DE RENDA

Informació
(Sense compromís per al consultant)

Per escrit o personalment
De 9 a 11 matí i de 5 a 7 tarda

L. GOMIS Corredor de Canvi i
Borsa-Fontanella, 15

jant sempre el marge de la llei. Unicament així podem arribar a arranjaments individuals — que ja es van produint arreu de Catalunya — entre amos i parcers, i únicament així arribarà altre cop l'harmonia tradicional del nostre camp a base de condicions justes i sempre més humanes per als conreadors, sobretot en el referent a abonament de millores, part major de fruits per als treballadors si l'actual era injusta o insuficient, etc.

No veiem pas malament el panorama de l'esdevenidor del nostre camp. Quan s'hagi pogut destriar la part de reivindicacions de justícia de l'altra part d'aprofitament i de maniobra política, tot podrà restar arranjat i llest.

Adéu, a la censura periodística. — La censura periodística fou establerta pel Govern de la República amb la finalitat de resoldre i d'evitar enverinaments de la vaga del camp, produïda arreu de la Península i estimulada pels socialistes... com una altra maniobra política. Però a Catalunya, on la vaga del camp no ha existit, no hi havia raó d'aplicar la censura. Doncs bé; l'hem patida més que en cap altre lloc d'Espanya. És la justícia esquerrana.

I ja no cal dir que l'hem patida els periòdics de dreta, entre els quals el nostre ha rebut d'una manera especial les carícies del censor català, extenent creus vermelles senceres damunt un article del nostre company Rucabado, suprimint la present secció de cap a cap, i fins deixant-nos en la necessitat d'haver d'improvisar edicions quasi senceres del nostre setmanari, ocasionant el consegüent retràs en la seva aparició.

¡I es diu que aquest abús de la censura l'ha produït un censor-periodista, el Sr. Domènec de Bellmunt! ¿Que diran aquests homes, que així han procedit, el dia en què una situació política contrària procedeixi amb ells tal com ho han fet ells amb els diaris de dreta? Els diaris encara tenien una certa major personalitat per a queixar-se; però, nosaltres, els setmanaris, ¿amb quina força i a títol de què? I així hem anat patint durant dues setmanes, per obra dels liberals de l'Esquerra. Ja ens ho sabíem de memòria això de la llibertat dels nostres esquerrans i esquerranoides. Però ¿què hi fareu si som tan ingenus que sembla que cada vegada ens vingui de nou?

Sortosament, tot ve que acaba; i així ha acabat la censura, no pas a petició de l'Esquerra que s'hi trobava ben a gust en el seu liberalisme, sinó a voluntat del Ministre de Governació, que ha prestat un altre servei a Catalunya, que tots hem d'agraciar profundament, suprimint aquesta vexació dels periòdics.

¡Els nostres lectors ja ens sabran doncs, perdonar les deficiències passades, que ja devien endevinar que no eren obra nostra!

Un Congrés de lliurepensadors. — Diu-menge passat tingué lloc al Palau de Projeccions — aquell mateix Palau que no va poder ésser cedit a la Federació de Joves Cristians per a la seva Assemblea — la inauguració de les sessions d'un Congrés de lliurepensadors.

¿Quina mena de cosa és això dels lliurepensadors, hom es demana? Realment es fa difícil definir uns senyors així, ja que semblaven morts en ple segle di-nou, i ara, últimament, els trobem ressuscitats. En el segle XIX, entre altres extravagàncies, hi havia aque-

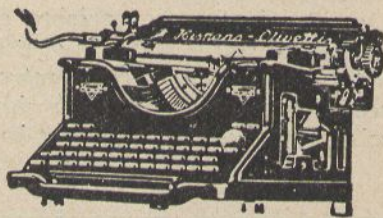
lla del "lliure-pensament" que o no volia dir res o volia dir, encobertament, atac a l'Església catòlica. Però, ara, ¿d'on surten aquells morts, que moriren per consumpció, després d'haver representat un paper xiroi dins de la història? A Madrid no els volgueren, segons digué un dels oradors; i llavors, vingueren a la nostra ciutat, on han estat rebuts amb els braços oberts per certs elements.

Per saber qui són els lliurepensadors no es pot unguir per l'anàlisi de la paraula que els dona el nom. ¿No és lliure el pensament en l'intim de la consciència psicològica? Doncs ¿quina llibertat demanen aquells senyors? ¿No és lliure l'exposició del pensament, segons les lleis polítiques? Doncs ¿quina llibertat reclamen aquells congressistes?

No hi donis voltes, lector. Per a calificar-los només et cal llegir la ressenya de la sessió inaugural i veuràs que parlen de l'entenebriment i l'explotació espiritual del clericalisme; dels noms de Descartes, Cervantes (?), Stinoza, Copèrnic, Galileu, etc., que, segons un famós i erudit orador "pugnaven amb els dogmes imposats pel catolicisme", etc., etc. Per aquest camí, trobaràs, lector, qui són els lliurepensadors: uns homes que recorden i empenen tots els llocs comuns que dins la falsa història han estat acumulats pels ignorants de tots els temps contra la nostra religió, i ja en tenen prou. ¿No resulta ben divertit això a hores d'ara? No creiem que la premsa doni massa importància a aquest Congrés que, per altra banda, va constituir un fracàs des del començament. Però si pots, lector, llegir les ressenyes de les seves sessions, veuràs com s'ha parlat allí de tot, de tota mena d'arguments contra la inquisició, contra els dogmes, etc.

Aquests senyors han confós els temps i han pres aquest país nostre com un lloc de divertiment, a propòsit per a fer un acte que ells califiquen d'internacional. No és mala època per a fer algun viatge de plaer; i si l'estiueig es pot aprofitar fent un xic d'aquella propaganda anticlerical tan gastada i tan desacreditada, millor que millor. A Madrid no els volgueren; a casa nostra, sí. Realment són més ironistes del que a primera vista sembla, els catalans.

Que l'estada d'aquests congressistes resulti agradosa a casa nostra durant aquesta època de calor i d'acoloraments, els desitgem de tot cor, a aquests hereus directes del famós segle XIX, que han fet un dogma més del "libre-pienso", com deien els nostres avis.

Hispiano Olivetti M. 40

La màquina de qualitat SUPREMA a un preu RAONABLE
FABRICADA A BARCELONA

Guanyadora del Campionat de Mecanografia de Barcelona

Via Laletana, 37 - Tel. 14734 - BARCELONA

FOMENT DE PIETAT. Durán i Bas, 11. BARCELONA

Esdeveniment sensacional

Ho és certament en molts sentits l'aparició del llibre

MEMÒRIES D'UN CABALER

PER

JAUME RAVENTÓS

Il·lustracions de J. G. Junceda

Voleu conèixer i fer conèixer l'excés i la força de la vida patriarcal en l'antiga masia catalana?
 ¿Voleu gustar gustosament i de casa estant la vida forana amb totes les seves emocions i les seves placideses?
 ¿Voleu ser captivats dolcissimament per l'interès d'una novel·la amb dites i sentències que són nodriment sanitos de l'esperit?

Compreu, llegiu, propagueu: **MEMÒRIES D'UN CABALER.**

Més de 400 pàgines. — 120 dibuixos d'En Junceda

Una artística i alegroia coberta a diverses tintes.

Un llibre esplèndid. — Un present riquíssim.

MEMÒRIES D'UN CABALER

En rústega: 4'50 ptes. Enquadernat en tela, 6 ptes.

En la Diada del llibre ha constituït enguany un èxit de llibreria

QÜESTIONS D'ARA

EXPOSICIÓ I DEFENSA DE LA VERITAT

pel Dr. Josep Roura, Prev.

Esperits nobles defensors de la veritat catòlica, fervorosos propagandistes del bé, jovent apologista d'ambdós sexes, alleluia! En el llibre "Qüestions d'ara" tindreu l'arma més certera i manejable per a batre sense retop els enemics de la nostra fe, tant si es presenten descaradament ateus, com si es volen tapar la cara amb la desacreditada carota de tots els laïcismes.

L'obra duu un pròleg de presentació escrit per Mn. Eudalt Serra i Buixó, i el llibre és bellament encobertat amb un artístic dibuix allegòric de gust discretament modern.

Preu: 3 ptes. en rústega. Enquadernat en tela, 5 ptes.

Últimes publicacions de l'Oficina Romànica

RAMON LLULL

L'opuscle en vers sobre el Pecat d'Adam

(Edició crítica)

1 pta.

Bibliografia de la llengua i literatura catalana

Fascicle IV (1931-1932)

2 ptes.

Anuari de l'Oficina Romànica

Vol. V (1932)

27 ptes.

M. DE MONTOLIU

Breviari Crític

Vol. IV (1929-1930)

6 ptes.

Amb motiu de les festes que es fan a Catalunya celebrant la Beatificació del Pare Claret, «Foment de Pietat» publica una segona edició i amb onze gravats de pàgina sencera la

Vida compendiada del Beat Anton M.ª Claret i Clarà

pel P. JOSEP SIRVENT

Missioner del Cor de Maria

60 pàgines i 11 gravats de pàgina

Preu: 40 cèntims

GORRES PER A BANY

SABATILLES, FLORS, ESPONGES, ETC.
LA MÉS EXTENSA VARIETAT DE MODELS

CASA ROSICH

CENTRAL:

Ronda de Sant Pere, núm. 7. — Telèfon 19923

SUCURSAL N.º 1:

Avinguda Portal de l'Àngel, 25. — Telèfon 19613

SUCURSAL N.º 2:

Carrer Tapineria, número 33. — Telèfon 12940

A TENES — Escorial, 135-147. — Tel. 78372. A. G. — Barcelona

JA SOU SUBSCRIPTORS

DE

Catalunya Social?

(Barcelona)

RUBI

"ENDAVANT"

FRANQUEO
CONCERTADO

CATALUNYA SOCIAL
Carrer del Pi, 12, 1.º
BARCELONA